

ประกาศกระทรวงยุติธรรม

เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการตรวจหรือทดสอบว่าผู้รับการตรวจหรือทดสอบ
มียาเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่ พ.ศ. ๒๕๖๐

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการตรวจหรือทดสอบว่าผู้รับ
การตรวจหรือทดสอบมียาเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๔ (๖) แห่งพระราชบัญญัติ
คุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“การตรวจหรือทดสอบหายาเสพติด” หมายความว่า การตรวจหรือทดสอบหาชนิดหรือ
ปริมาณยาเสพติดให้โทษในร่างกายของผู้รับการตรวจหรือทดสอบ อันเกิดจากการเสพยาเสพติดให้โทษ

“ยาเสพติด” หมายความว่า ยาเสพติดให้โทษตามกฎหมายว่าด้วยยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์
ตามกฎหมายว่าด้วยวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท และสารระเหยตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกัน
การใช้สารระเหย

“พนักงานคุมประพฤติ” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในการ
คุมประพฤติตามพระราชบัญญัติคุมประพฤติ พ.ศ. ๒๕๕๙

“ผู้รับการตรวจหรือทดสอบ” หมายความว่า ผู้ถูกสืบเสาะและพินิจหรือผู้ถูกคุมความประพฤติ

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

หมวด ๑

หลักเกณฑ์การตรวจหรือทดสอบยาเสพติด

ข้อ ๓ เกณฑ์การพิจารณาให้คดีที่ผู้รับการตรวจหรือทดสอบเข้ารับตรวจหรือทดสอบยาเสพติด
มีดังนี้

(๑) คดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด

(๒) กรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อว่าผู้รับการตรวจหรือทดสอบเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

หมวด ๒

สถานที่และอุปกรณ์

ข้อ ๔ ให้สำนักงานคุมประพฤติหรือสถานที่ที่สำนักงานคุมประพฤติกำหนดเป็นสถานที่
ในการเก็บปัสสาวะ ปฏิบัติดังนี้

(๑) สถานที่เก็บตัวอย่างปัสสาวะต้องมีความเหมาะสม มิติดชิดจากบุคคลภายนอก

(๒) จัดให้มีอุปกรณ์ในการเก็บปัสสาวะ โดยให้ใช้ขวดแก้ว ภาชนะ หรือขวดพลาสติกปากกว้างพร้อมฝาปิดที่สะอาดและแห้ง มีขนาดบรรจุไม่น้อยกว่า ๖๐ มิลลิลิตร มีอุปกรณ์สำหรับฉีกฝาปิดภาชนะเพื่อป้องกันการสับเปลี่ยนตัวอย่าง และให้มีฉลากปิดขวดตัวอย่างปัสสาวะด้วย

หมวด ๓

วิธีการเก็บปัสสาวะ

ข้อ ๕ ให้พนักงานคุมประพฤติควบคุมการเก็บปัสสาวะผู้รับการตรวจหรือทดสอบปฏิบัติ ตามขั้นตอน ดังนี้

(๑) ให้พนักงานคุมประพฤติชี้แจงขั้นตอนการตรวจหรือทดสอบปัสสาวะให้ผู้รับการตรวจหรือทดสอบทราบโดยละเอียด และให้ลงลายมือชื่อรับรองว่าเป็นปัสสาวะของตน พร้อมทั้งให้พนักงานคุมประพฤติ ลงลายมือชื่อเป็นผู้ควบคุมการเก็บปัสสาวะ ตามแบบที่กรมคุมประพฤติกำหนด

(๒) ให้พนักงานคุมประพฤติควบคุมการเก็บปัสสาวะของผู้รับการตรวจหรือทดสอบทุกครั้ง อย่างใกล้ชิดเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำใด ๆ ที่ทำให้ปัสสาวะนั้นเกิดการเจือจางหรือสับเปลี่ยนตัวอย่าง ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความเหมาะสมของเพศสภาพของผู้ควบคุมการเก็บตัวอย่างปัสสาวะและผู้รับการตรวจหรือทดสอบ

(๓) ให้พนักงานคุมประพฤตินันทิกหมายเลขคดี ชื่อและชื่อสกุลของผู้รับการตรวจหรือทดสอบ วัน เดือน ปี ที่เก็บตัวอย่างปัสสาวะบนฉลากปิดขวด ตามแบบที่กรมคุมประพฤติกำหนด

(๔) ให้ผู้รับการตรวจหรือทดสอบปัสสาวะลงในขวดหรือภาชนะที่จัดไว้อย่างน้อย ๓๐ มิลลิลิตร

(๕) ในกรณีพนักงานคุมประพฤติพบเหตุอันควรสงสัยว่าไม่ใช่ปัสสาวะของผู้รับการตรวจหรือทดสอบหรือปริมาณปัสสาวะไม่เพียงพอต่อการตรวจหรือทดสอบ ให้พนักงานคุมประพฤติเรียกให้ผู้รับการตรวจหรือทดสอบ เก็บปัสสาวะใหม่

หมวด ๔

วิธีการตรวจปัสสาวะ

ข้อ ๖ ในกรณีสำนักงานคุมประพฤติดำเนินการตรวจหรือทดสอบปัสสาวะของผู้รับการตรวจหรือทดสอบ ในเบื้องต้น ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการต่อหน้าผู้รับการตรวจหรือทดสอบ โดยให้ปฏิบัติตามคู่มือวิธีการตรวจหรือทดสอบของชุดน้ำยาตรวจสอบหรือเครื่องมือแต่ละชนิด

ข้อ ๗ ในกรณีผลการตรวจยาเสพติดให้ผลลบ ให้พนักงานคุมประพฤติแจ้งผลการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะให้ผู้รับการตรวจหรือทดสอบทราบ และให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการตรวจหา

หรือทดสอบ พร้อมทั้งลงลายมือชื่อผู้รับการตรวจหรือทดสอบและลายมือชื่อของพนักงานคุมประพฤติ ตามแบบที่กรมคุมประพฤติกำหนด แล้วให้พนักงานคุมประพฤตินำไปจัดเก็บไว้ในสำนวน

ข้อ ๘ ในกรณีผลการตรวจยาเสพติดให้ผลบวก ให้พนักงานคุมประพฤติแจ้งผลการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะให้ผู้รับการตรวจหรือทดสอบทราบ หากผู้รับการตรวจหรือทดสอบยอมรับว่าได้เสพหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดจริง ให้พนักงานคุมประพฤติสอบถามและบันทึกรายละเอียดการให้ถ้อยคำของผู้รับการตรวจหรือทดสอบไว้ในแบบบันทึกการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะหรือกระดาศบันทึกข้อความ พร้อมทั้งลงลายมือชื่อผู้รับการตรวจหรือทดสอบ และลายมือชื่อของพนักงานคุมประพฤติ ตามแบบที่กรมคุมประพฤติกำหนด แล้วให้พนักงานคุมประพฤตินำไปจัดเก็บไว้ในสำนวน

ข้อ ๙ ในกรณีผลการตรวจยาเสพติดให้ผลบวก ตามคู่มือวิธีการตรวจหรือทดสอบของเครื่องมือหรือชุดน้ำยาตรวจสอบ ให้พนักงานคุมประพฤติแจ้งผลการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะให้ผู้รับการตรวจหรือทดสอบทราบ หากผู้รับการตรวจหรือทดสอบ ให้การปฏิเสธว่าไม่ได้เสพหรือเกี่ยวข้องกับยาเสพติดแต่อย่างใด ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้พนักงานคุมประพฤติสอบถามและบันทึกรายละเอียดการให้ถ้อยคำของผู้รับการตรวจหรือทดสอบไว้ในแบบบันทึกการตรวจหาสารเสพติดในปัสสาวะหรือกระดาศบันทึกข้อความ พร้อมทั้งลงลายมือชื่อผู้รับการตรวจหรือทดสอบและลายมือชื่อของพนักงานคุมประพฤติผู้ควบคุมการเก็บปัสสาวะตามแบบที่กรมคุมประพฤติกำหนด

(๒) ให้พนักงานคุมประพฤติปิดขวดปัสสาวะของผู้รับการตรวจหรือทดสอบ พร้อมทั้งผนึกปากขวดด้วยแถบขาว โดยมีลายมือชื่อของผู้รับการตรวจหรือทดสอบกำกับไว้และให้พนักงานคุมประพฤตรับส่งตัวอย่างปัสสาวะไปยังหน่วยงานที่รับตรวจเพื่อตรวจยืนยันผล

ข้อ ๑๐ ให้หน่วยงานดังต่อไปนี้ มีอำนาจตรวจยืนยันผลว่า ผู้รับการตรวจหรือทดสอบมียาเสพติดในร่างกายหรือไม่

- (๑) หน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (๒) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
- (๓) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม
- (๔) หน่วยงานอื่นของรัฐหรือสถาบันอื่นที่กระทรวงยุติธรรมกำหนด

เมื่อหน่วยงานตามวรรคหนึ่งได้ดำเนินการตรวจยืนยันผลแล้ว ให้ถือตามผลการตรวจของหน่วยงานที่มีอำนาจตรวจยืนยันผลดังกล่าวว่าผู้รับการตรวจหรือทดสอบเป็นผู้มียาเสพติดอยู่ในร่างกายหรือไม่

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่พนักงานคุมประพฤติจัดเก็บหรือดำเนินการตรวจหรือทดสอบสารเกี่ยวกับยาเสพติด ที่นอกเหนือไปจากการตรวจหรือทดสอบตัวอย่างปัสสาวะ เช่น เส้นผม หรือขน ให้พนักงานคุมประพฤติดำเนินการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ดังกล่าวข้างต้น โดยอนุโลม เว้นแต่

ในการจัดการหรือดำเนินการดังกล่าว มีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข แตกต่างไปจากข้างต้น ให้พนักงานคุมประพฤติใช้ดุลพินิจในการจัดการหรือดำเนินการตามความเห็นสมควร ทั้งนี้ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งกฎหมาย และให้คำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้รับการตรวจหรือทดสอบ

ประกาศ ณ วันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๐

สุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม